

חק לישראל – פרשת מקץ יום ה'

תורה – בראשית פרק מא'

(כב) וְאָרָא בְּחִלְמֵי וְהִנֵּה שְׁבַע שְׂבָלִים עֹלֹת בְּקִנְיָה אֶחָד מִלֵּאֵת וְטָבוֹת: (כב)
וְאָרָא בְּחִלְמֵי וְהִנֵּה שְׁבַע שְׂבָלִים עֹלֹת בְּקִנְיָה אֶחָד מִלֵּאֵת וְטָבוֹת: (כב) וְחִזִּית בְּחִלְמֵי וְהָא שְׁבַע
שְׂבָלִיא סִלְקוּ בְּקִנְיָה חַד מִלְּוֹ וְטָבוֹ:

(כג) וְהִנֵּה שְׁבַע שְׂבָלִים צְנֻמּוֹת דְּקוֹת שְׂדֵפוֹת קָדִים צְמֻחוֹת אַחֲרֵיהֶם: (כג) וְהִנֵּה
שְׁבַע שְׂבָלִים צְנֻמּוֹת דְּקוֹת שְׂדֵפוֹת קָדִים צְמֻחוֹת אַחֲרֵיהֶם: (כג) וְהָא שְׁבַע שְׂבָלִיא נִצְוּ לְקַנְו
שְׂקִיפוּ קָדִים צְמֻחוּ בְּתַרְיָהוֹן:

(כד) וְתַבְלְעוּן הַשְּׂבָלִים הַדְּקוֹת אֵת שְׁבַע הַשְּׂבָלִים הַטָּבוֹת וְאָמַר אֵל הַחֲרָטְמִים
וְאִין מַגִּיד לִי: (כד) וְתַבְלְעוּן הַשְּׂבָלִים הַדְּקוֹת אֵת שְׁבַע הַשְּׂבָלִים הַטָּבוֹת וְאָמַר אֵל
הַחֲרָטְמִים וְאִין מַגִּיד לִי: (כד) וּבְלָעוּן שְׂבָלִיא לְקִנְיָה יֵת שְׁבַע שְׂבָלִיא טָבְתָא וְאָמְרִית לְחַרְשִׂיא וְלִית דִּי
מַחְזִי לִי:

(כה) וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֵל פְּרַעְהָ חֲלוֹם פְּרַעְהָ אֶחָד הוּא אֵת אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים עֲשָׂה
הַגִּיד לְפְרַעְהָ: (כה) וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֵל פְּרַעְהָ חֲלוֹם פְּרַעְהָ אֶחָד הוּא אֵת אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים
עֲשָׂה הַגִּיד לְפְרַעְהָ: (כה) וְאָמַר יוֹסֵף לְפְרַעְהָ חֲלָמָא פְּרַעְהָ חַד הוּא יֵת דִּי יֵי עֲתִיד לְמַעֲבַד חַוִּי לְפְרַעְהָ:
(כו) שְׁבַע פְּרֹת הַטָּבוֹת שְׁבַע שָׁנִים הִנֵּה וְשְׁבַע הַשְּׂבָלִים הַטָּבוֹת שְׁבַע שָׁנִים הִנֵּה
חֲלוֹם אֶחָד הוּא: (כו) שְׁבַע פְּרֹת הַטָּבוֹת שְׁבַע שָׁנִים הִנֵּה וְשְׁבַע הַשְּׂבָלִים הַטָּבוֹת שְׁבַע
שָׁנִים הִנֵּה חֲלוֹם אֶחָד הוּא: (כו) שְׁבַע תּוֹרְתָא טָבְתָא שְׁבַע שָׁנִין אַנּוּן וְשְׁבַע שְׂבָלִיא טָבְתָא שְׁבַע שָׁנִין
אַנּוּן חֲלָמָא חַד הוּא:

רש"י

מזומן כמו שפירש לו צסוף ועל השנות
החלום וגו'. צצבע שנים הטובות נאמר הגיד
לפרעה לפי שהיה סמוך וצצבע שני רעב
נאמר הראה את פרעה לפי שהיה הדבר
מופלג ורחוק נופל בו לשון מראה:

(כג) נמנות – נומנא צלשון ארמי סלע הרי
הן כעץ צלי לחלום וקשות כסלע ותרגומו נאן
לקוין נאן אינן צהן אלא הגז לפי שנתרוקנו מן
הזרע:
(כו) צצבע שנים – וצצבע שנים. כולן אינן אלא
צצבע ואשר נשנה החלום פעמים לפי שהדבר

נביא – מלכים א פרק ד' ח'–יב'

(ח) וְאֵלֶּה שְׁמוֹתֵם בֶּן חוּר בְּהַר אֶפְרַיִם: (ח) וְאֵלֶּיךָ שְׁמַתְהוֹן בַּר חוּר בַּטּוֹרָא דְּבֵית
אֶפְרַיִם:

(ט) בֶּן דְּקָר בְּמַקְצָא וּבְשַׁעֲלָבִים וּבֵית שָׁמֶשׁ וְאֵילוֹן בֵּית חָנָן: (ט) בַּר דְּקָר בְּמַקְצָא
וּבְשַׁעֲלָבִים וּבֵית שָׁמֶשׁ וְאֵילוֹן דְּמַבִּית חָנָן:

(י) בֶּן חֲסָד בְּאַרְבּוֹת לֹא שָׁכָה וְכָל אֶרֶץ חֲפָר: (י) בַּר חֲסָד בְּאַרְבּוֹת דִּילִיָּה סוּכּוֹ וְכָל
אַרְעֵי חֲפָר:

(יא) בֶּן אַבְיִנְדָּב כָּל נֶפֶת דְּאָר טָפַת בַּת שְׁלֹמֹה הָיְתָה לֹא לְאִשָּׁה: (יא) בַּר אַבְיִנְדָּב
כָּל פְּלַכֵּי דְּאָר טָפַת בַּת שְׁלֹמֹה הוּת לִיָּה לְאִתּוֹ:

חק לישראל – פרשת מקץ יום ה'

רש"י

(יא) נפת דאר – תי' יונתן פלכי דאר:

כתובים – משלי פרק ט' יח' פרק י"א-ד'

- (יח) וְלֹא יָדַע בִּי רַפְאִים שֵׁם בְּעַמְקֵי שְׂאוֹל קָרְאִיהָ: (יח) ולא ידע דגוברי אפלת תמן ובעמקי דשיוול כל דמזמנין לה:
- (א) מְשָׁלֵי שְׁלֹמֹה בֵּן חָכֵם יִשְׁמַח אָב וּבֶן כְּסִיל תּוֹגַת אָמוֹ: (א) מתלוי דשלמה בר חכימא נחדי אבוי וברא סכלא מחמוץ לאמיה:
- (ב) לֹא יוֹעִילוּ אוֹצְרוֹת רָשָׁע וּצְדָקָה תַּצִּיל מִמּוֹת: (ב) לא מותרין אוצרי דרשיעא וצדקתא מפציא מן מותא בישא:
- (ג) לֹא יִרְעִיב יְהוָה נֶפֶשׁ צַדִּיק וְהוֹת רְשָׁעִים יְהִדְדֵה: (ג) לא מכפן אלהא נפשיה דצדיקא וקנינא דרשיעי נסחוי:
- (ד) רֹאשׁ עֵשָׂה כַּף רְמִיָּה וַיֵּד חַרוֹצִים תַּעֲשִׂיר: (ד) מסכנותא ממככא לגברא דמיא וידא דכשרא מעתרה להון:

רש"י

- (א) משלי שלמה בן חכם ישמח אב – זה הקב"ה, ד"א אביו ממס. ובן כסיל תוגת אמו – תמיד הוא עם אמו בבית וכואה את שטותו ומצורה, ולפי המשל בן כסיל כמו ירבע' בן נבט. תוגת אמו – תוגת כניסיותו:
- (ב) לֹא יוֹעִילוּ אוֹצְרוֹת רָשָׁע – שהיה משתבח בעשרו שנאמר (הושע י"ב) ויאמר אפרים אך עשרתי וגומר. ולדקה תליל ממות – וא"ת
- (ג) לֹא יִרְעִיב יְהוָה נֶפֶשׁ צַדִּיק, והוא רשעים יהדדה: (ג) לא ירעיב ה' נפש צדיק, והוא רשעים יהדדה: (ג) לא ירעיב ה' נפש צדיק, והוא רשעים יהדדה:
- (ד) רֹאשׁ עֵשָׂה כַּף רְמִיָּה, והוא רשעים יהדדה: (ד) ראש עשה כף רמיה – מי שעני בתורה מורה הוראות שקר. כף רמיה – מאזנים של רמיה לפי פשוטו משמע בתגרים. ויד חרוצים – ישרים שחורצים דבר באמתו ומשפטו בלא עולה:

משנה – זבחים פרק י'

(א) כָּל הַתְּדִיר מִחֲבֵרוֹ, קוֹדֵם אֶת חֲבֵרוֹ. הַתְּמִידִים קוֹדְמִים לְמוֹסְפִין, מוֹסְפֵי שֶׁבֶת קוֹדְמִין לְמוֹסְפֵי רֹאשׁ חֹדֶשׁ, מוֹסְפֵי רֹאשׁ חֹדֶשׁ קוֹדְמִין לְמוֹסְפֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שְׁנַאֲמַר (במדבר כח), מִלְּבַד עֲלֵת הַבֶּקֶר אֲשֶׁר לְעֹלֹת הַתְּמִיד תַּעֲשִׂוּ אֶת אֵלֶּה:

רע"ב – (א) כל התדיר מחברו קודם את חברו – דכתיב מלכד עולת הבוקר אשר לעולת התמיד, מכדי כתיב מלכד עולת הבוקר, העשויה כבר משמע, מינה שמעין דתמידין קודמין למוספין, אשר לעולת התמיד

למה לי, פשיטא דעולת הבוקר עולת התמיד היא, אלא תלה לך טעם הקדמתה בתדירות, כדי שתלמוד לשאר תדירין שיקדימו. דמשום היא גופה לא הוה צריך לפרושי:

חק לישראל – פרשת מקץ יום ה'

(ב) וְכָל הַמְקַדָּשׁ מִחִבְרוֹ, קוֹדֵם אֶת חִבְרוֹ. דָּם חֲטָאת קוֹדֵם לְדָם עוֹלָה, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְרֻצָּה. אֲבָרֵי עוֹלָה קוֹדְמִין לְאִמּוּרֵי חֲטָאת, מִפְּנֵי שֶׁהֵן כְּלִיל לְאֲשִׁים. חֲטָאת קוֹדְמַת לְאֲשִׁים, מִפְּנֵי שֶׁדָּמָה נָתַן עַל אַרְבַּע קָרְנוֹת וְעַל הַיְסוּד. אֲשִׁם קוֹדֵם לְתוֹדָה וְלֵאֵיל נְזִיר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא קָדְשֵׁי קְדָשִׁים. הַתּוֹדָה וְאֵיל נְזִיר קוֹדְמִין לְשִׁלְמִים, מִפְּנֵי שֶׁהֵן נֶאֱכָלִין לְיוֹם אֶחָד וְטְעוּגִים לָהֶם. שְׁלָמִים קוֹדְמִין לְבָכוֹר, מִפְּנֵי שֶׁהֵם טְעוּגִין מִתֵּן אַרְבַּע וְסַמִּיכָה וְנִסְכִּים וְתַנּוּפֶת חֻזָּה וְשׁוֹק:

רע"ב – (3) דם חטאת קודם לדם עולה – אם שניהם שחוטין ועומדין ליזרק: שהוא מרלה – מכפר על חייבי כריתות שפריכים ריזו גדול: אברי עולה קודמין בהקטרותן לאימורי חטאת – אם נזרקו דמי שניהם: מפני שהן כליל – ולא ריבוי הוא זה למזבח:

(ג) הַבָּכוֹר קוֹדֵם לְמַעֲשֵׂר מִפְּנֵי שֶׁקְדָּשְׁתּוֹ לְעוֹפוֹת, מִפְּנֵי שֶׁהוּא זָבַח וַיֵּשׁ בּוֹ קְדָשֵׁי קְדָשִׁים דָּמוֹ וְאִמּוּרָיו:

רע"ב – (ג) ונאכל לכהנים – והמעשר אין לכהנים חלק בו, אלא כולו נאכל לזעלים: מפני שהוא מין זבח – זביחת סכין. ועוף במליקה. וזבחים חשיבי: ויש בו קדשי קדשים – ואע"ג דקרזן עוף עולו קדשי קדשים, או חטאת או עולה, זבחים יש להן לחלק גבוה

(ד) הָעוֹפוֹת קוֹדְמִין לְמִנְחוֹת, מִפְּנֵי שֶׁהֵן מֵיַיִן דָּמִים. מִנְחַת חוֹטָא קוֹדְמַת לְמִנְחַת נְדָבָה, מִפְּנֵי שֶׁהִיא בָּאָה עַל חֲטָא. חֲטָאת הָעוֹף קוֹדְמַת לְעוֹלֹת הָעוֹף. וְכֵן בְּהַקְדָּשָׁה:

רע"ב – (7) שהן מיני דמים – ומיני דמים כפרתן מרובה: חטאת העוף קודמת לעולת העוף – דכתיב (ויקרא ה) והקריב את אשר לחטאת ראשונה, צנה בנין אב לכל החטאות

(ה) כָּל הַחֲטָאוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה, קוֹדְמוֹת לְאֲשָׁמוֹת, חוּץ מֵאֲשִׁם מְצוֹרָע, מִפְּנֵי שֶׁהוּא בָּא עַל (י"ד) הַכֶּשֶׁר. כָּל הָאֲשָׁמוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה בָּאִין בְּנֵי שְׁתֵּים וּבָאִין בְּכֶסֶף שְׁקָלִים, חוּץ מֵאֲשִׁם נְזִיר וְאֲשִׁם מְצוֹרָע, שֶׁהֵן בָּאִין בְּנֵי שְׁנַתָּן וְאִינָן בָּאִין בְּכֶסֶף שְׁקָלִים:

רע"ב – (ה) קודמות לאשמות – אם היה מחוייב חטאת ואשם ומביאן, חטאת קודמת, כדתנן שדמה נתן על ארבע קרנת ועל היסוד: מפני שהוא בא להכשיר – את המזורע לקדשים ולביאת מקדש, הלכך חשיבות הוא לגביה, שטשטרה תלויה בו: וזאים בכסף שקלים – דכתיב (סס) צערכך כסף שקלים,

זאשם מעילות, ואתי אשם תלוי ואשם גזילות בגזירה שרה צערכך צערכך, ואשם שפחה חרופה גמר צאיל אייל: חוץ מאשם נזיר ואשם מזורע – דכתיב צהו (במדבר ו) כבש בן שנתו. ומדחיל בן שתיח שנים בשתי סלעים, כבש בן שנה לאו בשתי סלעים הוא:

חק לישראל – פרשת מקץ יום ה'

(ו) כִּשְׁמֵם שֶׁהָיוּ קוֹדְמִים בְּהַקְרִבָתוֹ, כִּדְהוֹ קוֹדְמִים בְּאַכִּילָתוֹ. שְׁלָמִים שֶׁל אָמֵשׁ וּשְׁלָמִים שֶׁל הַיּוֹם, שֶׁל אָמֵשׁ קוֹדְמִין, שְׁלָמִים שֶׁל אָמֵשׁ וְחֻטָּאת וְאִשָּׁם שֶׁל הַיּוֹם, שְׁלָמִים שֶׁל אָמֵשׁ קוֹדְמִין, דְּבִרְי רַבִּי מֵאִיר. וְחֻכְמִים אֲוֹמְרִים, הַחֻטָּאת קוֹדְמִת, מִפְּנֵי שֶׁהִיא קְדָשִׁי קְדָשִׁים:

עולת תמיד ודס חטאת עומדים, זה תדיה, וזה מקודש ממנו, דהא חמון דס חטאת קודם לדס עולה מפני שהוא מרצה. הא מלחא מיבעיא בגמרא ולא אפשיטא. ונראה לתדיר קודם:

רע"ב – (ו) כך הם קודמים לאכילה – אכולה דבני אכילה קאי, כגון חטאת לאשם, ואשם לתודה, ותודה לשלמים: שלמים – של קרבן אמש (יד): וחכמים אומרים כו' – והלכה כחכמים. ותדיר ומקודש, כגון דס

(ז) וּבְכֻלָּם, הַבְּהֵגִים רְשָׁאִין לְשָׁנוֹת בְּאַכִּילָתוֹ, לְאַכְלָן צְלוּיִים, שְׁלוּקִים, וּמִבְשָׁלִים, וְלִתְתָּ לְתוֹכָן תְּבִלֵי חֲלִין וְתְבִלֵי תְרוּמָה, דְּבִרְי רַבִּי שְׁמַעוֹן. רַבִּי מֵאִיר אֲוֹמֵר, לֹא יִתֵּן לְתוֹכָן תְּבִלֵי תְרוּמָה, שֶׁלֹּא יָבִיא אֶת הַתְּרוּמָה לְיַדֵּי פְסוּל:

ובמטעמים ובתבלין: שלא יביא את התרומה לידי פסול – לפי שהתבלין שבלעו טעם הקדשים אם יבואו לידי נותר הרי הן באזהרה משום טעם הקדשים שבלוע בהן:

רע"ב – (ז) ובכולן – ככל הנאכלים: רשאים הכהנים לשנות באכילתן – כגון לאכלן כלוין, מבושלן, ושלוקין, דבמתנות כהונה כתיב (שס יח) לך נתתם למשחה, לגדולה, כדרך שהמלכים אוכלים כלי שלוק ומבושל

(ח) אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אִם רְאִיתָ שְׁמֹן שֶׁהוּא מִתְחַלֵּק בְּעֶזְרָה, אִין אַתָּה צָרִיף לְשִׁאוּל מֵהַ הוּא, אֶלָּא מוֹתֵר רְקִיקֵי מִנְחוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלֹג שְׁמֹן שֶׁל מִצֻּרְעֵי. אִם רְאִיתָ שְׁמֹן שֶׁהוּא נָתוּן עַל גְּבֵי הָאֲשִׁים, אִין אַתָּה צָרִיף לְשִׁאוּל מֵהַ הוּא, אֶלָּא מוֹתֵר רְקִיקֵי מִנְחוֹת בְּהֵגִים, וּמִנְחַת בֵּהֶן הַמְשִׁיחַ. שְׁאִין מִתְנַדְּבִים שְׁמֹן, רַבִּי טְרַפּוֹן אֲוֹמֵר, מִתְנַדְּבִים שְׁמֹן:

עלמנו: שאין מתנדבים שמן – לפיכך לא יעלה על דעתך שיהא השמן המתחלק או הנקטר נדבה: ר' טרפון אומר מתנדבים שמן – בפני עמנו. ואין פחות מלוג. ונשרף בפני עמנו. והלכה כרבי טרפון. וכן הלכה שמתנדבים יין בפני עמנו, אין פחות משלשה לוגין. וזרקין אותו על גבי האשים ונשרף שם. ואע"ג דהוא מכבה אש המערכה ורחמנא אמר לא תכבה, הואיל ואינו מתכוין לכבות שרי, דכר' שמעון קיימא לן דדבר שאינו מתכוין מותר. ולא הוא פסיק רישיה, דאפשר שתהיה האש גדולה וחזקה, ותנאח את היין ולא יכבה:

רע"ב – (ח) שהוא מתחלק – לאכילת כהנים: מותר רקיקי מנחות ישראל – מנחת מאפה שצאה חלות ורקיקין, חלות בוללן ורקיקין מושחן, ואמר ר' שמעון במסכת מנחות (ד' עה) מושחן כמין כ"י [כף יונית], ושרר השמן נאכל לכהנים: מותר רקיקי מנחת כהנים – דמנחת כהנים כולה כליל. השמן שרף על גבה ונותר שאינו נבלע בהן שורפים אותו בפני עמנו: ומותר מנחת כהן המשחית – לפי ששמנה מרובה, שלשה לוגין לעשרון, ומתוך שהיא אפוייה תחלה אין שמנה נבלע בפתיחה וצריך להקטיר המותר בפני

חק לישראל – פרשת מקץ יום ה'

גמרא – זבחים דף פ"ח ע"ב

ואמר רבי עיניני בר ששון למה נסמכה פרשת קרבנות לפרשת בגדי כהונה לומר לך מה קרבנות מכפרין אף בגדי כהונה מכפרין כתונת מכפרת על שפיכות דם שנאמר וישחטו שעיר עזים ויטבלו את הכתנת בדם מכנסים מכפרת על גילוי עריות שנאמר ועשה להם מכנסי בד [לכסות (את) בשר ערוה] מצנפת מכפרת על גסי הרוח מנין אמר רבי חנינא יבא דבר שבגובה ויכפר על גובה אבנט מכפר על הרהור הלב היבא דאיתיה חושן מכפר על הדינין שנא' ועשית חושן משפט אפוד מכפר על עבודת כוכבים שנאמר אין אפוד ותרפים מעיל מכפר על לשון הרע מנין א"ר חנינא יבא דבר שבקול ויכפר על קול הרע וציץ מכפר על עזות פנים בציץ כתיב והיה על מצח אהרן ובעזות פנים כתיב ומצח אשה זונה היה לך איני והא"ר יהושע בן לוי שני דברים לא מצינו להן כפרה בקרבנות ומצינו לו כפרה ממקום אחר ואלו הן שפיכות דמים ולשון הרע שפיכות דמים מעגלה ערופה ולשון הרע מקטרת דתני רב חנניה מנין לקטרת שמכפרת שנאמר ויתן את הקטרת ויכפר על העם ותני דבי רבי ישמעאל על מה קטורת מכפרת על לשון הרע יבא דבר שבחשאי ויכפר על מעשה חשאי קשיא לשון הרע אלשון הרע קשיא שפיכות דמים אשפיכות דמים לא קשיא הא דידיע מאן קטליה הא דלא ידיע מאן קטליה אי דידיע מאן קטליה בר קטלא הוא במזיד ולא אתרו ביה ולשון הרע אלשון הרע נמי לא קשיא הא בצינעא הא בפרהסיא:

רש"י על הגמרא

לכדו שם כדתנן פורשין בין האולם ולמזבח בשעת הקטרה וכל שכן מן ההיכל שנאמר וכל אדם לא יהיה וגו' בסדר יומא (דף מד): ידיע מאן קטליה – כתונת מכפרת על הציבור שלא יענשו: בר קטלא הוא – וכל כמה דלא קטליה מיענשו דכתיב [ולאחר] לא יכופר וגו' (במדבר לה): ומשני במזיד ולא אתרו ביה – דלאו בר קטלא הוא הילכך ליבור מתכפרי בכחונת והוא נגעים באים עליו כדאמר בערכין: צינעא – דהוה דבר שחשאי קטרת מכפרת שהוא מעשה חשאי: בפרהסיא – שהוא דבר שבקול קול פעמונים מכפר עליו:

למה נסמכה – צו את אהרן זאת תורת העולה זאת תורת החטאת והאשם וזבח השלמים והדר קח את אהרן ואת הבגדים: ויטבלו את הכתנת – רמז הוא לעתיד שיכפר שפיכת דמים בכחונת טבילה היינו כפרה: לכסות את צמר ערוה – לחפות על גילוי עריות: אהיבא דאיתיה – שהיו חוגרין כנגד אצילי ידיהן דהיינו כנגד הלב כדילפינן בפרק שני (לעיל דף טו) מולא יחגרו צינעא: אין אפוד – נגלה עון תרפים הא יש אפוד אין תרפים כך שמעתי במסכת ערכין (דף טז): דבר שבקול – פעמונים שבו (מכפר): [ויכפר] על העם – במחלוקת קרח שהוא לשון הרע [שנאמר] אתם המיתם וגו': שחשאי – שהיה

חק לישראל – פרשת מקץ יום ה'

זוהר – מקץ דף ר"א ע"ב

רבי אבא הוה יתיב אתרעא דאבבא דלוד, חמא חד בר נש דהוה אתי, ויתיב בחד קולטא דתלא דארעא, והוה לאי מארחא, ויתיב ונאים תמן. אדהכי חמי חד חוויא, דהוה אתי לגביה, נפק קוסטפא דגורדנא, וקטיל ליה לחוויא. פד אתער ההוא בר נש, חמא ההוא חוויא לקבליה, דהוה מית. אזדקף ההוא בר נש, ונפל ההוא קולטא לעומקא דתחותוי ואשתזיב:

אתא רבי אבא לגביה, אמר ליה, אימא לי מאן עובדך. דהא קודשא בריך הוא רחיש לך אלין תרין נסין, לאו אינון למגנא. אמר ליה ההוא בר נש, כל יומאי לא אשלים לי בר נש בישא בעלמא, דלא אתפייסנא בהדיה, ומחילנא ליה. ותו, אי לא יכילנא לאתפייסא בהדיה, לא סליקנא לערסי, עד דמחילנא ליה, ולכל אינון דמצערין לי, ולא חיישנא כל יומא לההוא בישא דאשלים לי. ולא די לי דא, אלא דמההוא יומא ולהלאה, אשתדלנא למעבר עמהון טבא:

בכה רבי אבא ואמר, יתיר עובדוי דדין מיוסף, דיוסף הוה אחוי ודאי, והוה ליה לרחמא עלוי. אבל מה דעביד דא, יתיר הוא מיוסף. יאות הוא דקודשא בריך הוא ירחיש ליה ניסא על ניסא:

פתח ואמר, (משלי י) הולך בתם ילך בטח ומעקש דרכיו יודע. הולך בתום ילך בטח, דא ההוא בר נש, דאזיל בארחין דאורייתא. ילך בטח, דלא יכילו נזקי דעלמא לאבאשא ליה. ומעקש דרכיו יודע, מאן יודע. דא הוא מאן דאסטי מארחא דקשוט, ובעי גבי דחבריה. יודע, מהו יודע, ישתמודע איהו בעיניהון דכל מארי דדינא, דלא יתאביד מנייהו דיוקנא דההוא בר נש. בגין לאייתאה ליה לאתרא דינקמון מפניה, ובגין כף יודע:

ותא חזי, ההוא דאזיל בארח קשוט, קודשא בריך הוא חפי עליה, בגין דלא אתידע, ולא אשתמודע, לגבי מאריהון דדינא. אבל מעקש דרכיו יודע, וישתמודע לגבייהו. זכאין אינון בני נשא דאזלי בארח קשוט, ואזלי לרוחצן על עלמא. דלא דחלי אינון בעלמא דין, ולא בעלמא דאתי:

הלכה – הרמב"ם הלכות עבודה זרה פרק יב'

(י) לא תעדה אשה עדי האיש כגון שתשים בראשה מצנפת או כובע או תלבש שריון וכיוצא בו או שתגלח ראשה כאיש ולא יעדה איש עדי אשה כגון שילבש בגדי צבעונין וחלי זהב במקום שאין לובשין אותן הכלים ואין משימים אותו החלי אלא נשים הכל כמנהג המדינה איש שעדה עדי אשה ואשה שעדתה עדי איש לזקין המלקט שערות לבנות מתוך השחורות מראשו או מזקנו משילקט שיערה אחת לוקה מפני שעדה עדי

חק לישראל – פרשת מקץ יום ה'

אשה וכן אם צבע שערו שחור משיצבע שיער לבנה אחת לוקה טומטום ואנדרווגינוס אינו עוטף כאשה ולא מגלח ראשו כאיש ואם עשה כן אינו לוקה. [השגת הראב"ד – המלקט שערות לבנות מתוך שחורות מראשו או מזקנו משילקט שער אחת לוקה א"א לא מחזור שיהא לוקה באחת שלא אמרו אלא אסור ועוד מאי עדי אשה איכא בחדא והא לא מינכרא מילתא כלל]:

(יא) כתובת קעקע האמורה בתורה הוא שישרט על בשרו וימלא מקום השריטה כחול או דיו או שאר צבעונים הרושמים וזה היה מנהג העכו"ם שרושמין עצמן לעבודת כוכבים כלומר שהוא עבד מכור לה ומורשם לעבודתה ומעת שירשום באחד מדברים הרושמין אחר שישרוט באי זה מקום מן הגוף בין איש בין אשה לוקה כתב ולא רשם בצבע או שרשם בצבע ולא כתב בשריטה פטור עד שיכתוב ויקעקע שנאמר וכתובת קעקע במה דברים אמורים בכותב אבל זה שכתבו בבשרו וקעקעו בו אינו חייב אלא אם כן סייע כדי שיעשה מעשה אבל אם לא עשה כלום אינו לוקה:

(יב) השורט שריטה אחת על המת לוקה שנאמר ושרט לנפש לא תתנו בבשרכם אחד כהן ואחד ישראל שרט שריטה אחת על חמש מתים או חמש שריטות על מת אחד לוקה חמש והוא שהתרו בו על כל אחת ואחת: